

de Kleine Akkers

Jenaplan Basisschool

PESTPROTOCOL

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons.
Het is een probleem dat wij onder ogen zien.

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers van het gepeste kind erbij te betrekken. Mogelijk moeten ook de ouders van de pesters erbij betrokken worden wat door de school beoordeeld wordt.

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels/ afspraken worden besproken en eventueel worden vastgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op iedere school is een contactpersoon aangesteld. Op onze school zijn dat Wendy en Linda

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET:

- ❖ De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- ❖ Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

HOE WILLEN WIJ DAAR MEE OMGAAN?

- ❖ Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar en onze (school)spullen, rollen in een groep, aanpak van ruzies worden besproken.
- ❖ Als school maken we gebruik van de drie kapstokregels als basisregels:
 1. Een regel voor het omgaan met elkaar
'Voor groot en klein zullen we aardig zijn'.
 2. Een regel voor het omgaan met materialen
'We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen'.
 3. Een regel voor het bewegen binnen en buiten de school
'De school is van binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet'.

Pestprotocol

- ❖ Het voorbeeld van de leerkrachten, en thuis van de ouders/verzorgers, is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders/verzorgers en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- ❖ Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- ❖ *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- ❖ *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- ❖ *briefjes doorgeven*
- ❖ *beledigen*
- ❖ *opmerkingen maken over kleding*
- ❖ *isoleren*
- ❖ *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- ❖ *op weg naar huis achterna rijden*
- ❖ *bezittingen afpakken*
- ❖ *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders/verzorgers moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

- ❖ 'je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen'.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders/verzorgers naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders/verzorgers. De inbreng van de ouders/verzorgers blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

AANPAK VAN DE RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Het komt mogelijk ook voor dat een groep op sociaal-emotioneel gebied m.b.t. de omgang met elkaar problemen heeft. De leerkracht kan dan i.s.m. de IB-er een groepsplan maken waarin de aandacht voor groepsvorming de gehele week door blijft gaan. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen andere maatregelen die we in stap 4 stapsgewijs toelichten. Wij kiezen voor een solution focused manier van werken.

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt de volgende procedure aan waarbij gekeken gaat worden wie de procedure uitvoert:

1. Stel de volgende 3 vragen aan de leerlingen:
 - a. Met wie vind je het moeilijk om om te gaan op dit moment? (pester)
 - b. Wie is er in de buurt wanneer er dingen moeilijk zijn? (omstander)
 - c. Wie zijn je vrienden op school? (vrienden)
2. Zeg het kind dat een paar van deze kinderen wordt gevraagd om het voor hun prettiger te maken op school en zeg dat we over een week weer vragen hoe het er mee gaat.
3. Groep creëren van 7 mensen (pesters, omstanders, vrienden)
4. Ontvang de groep hartelijk en zeg dat je hun hulp nodig hebt om het voor ... leuker te maken op school.
Leg het doel uit van de groep.
Niet zeggen dat het kind ongelukkig is door iemand uit de groep, want dan wil iemand zich verdedigen!
5. Houd het doel simpel.
Suggesties vragen hoe de komende periode de jongen te helpen. Moet uit de groep zelf komen.
Geef geen taak, laat ze geen vrienden worden → hoeft niet.
6. Schrijf de naam met suggestie die haalbaar is op.
7. Spreek vertrouwen uit en nodig ze een week later weer uit.
8. Na een week zien we de leerling → als het goed gaat, vraag hoe het dan komt.
9. Snel erna de support groep en vraag wat ze gedaan hebben om het de leerling leuker te maken. Wat er toe doet is dat het gepeste kind gelukkiger is.
10. Vraag de groep om nog wat te helpen.
11. Niets zeggen over problemen volgende keer.

Pestprotocol

Soms zijn er kinderen die stil zijn in de 2^e sessie. Pas in de 3^e sessie komen ze meer in gesprek. Al zeggen ze niets, maar pesten ze ook niet, dan worden ze toch gecompimenteerd.

De leerkracht of andere uitvoerder biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders/verzorgers en/of externe deskundigen.

CONSEQUENTIES

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten.

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen. Hieruit kan een groepsplan volgen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden) en vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. En gekeken zal moeten worden of straffen nog uitsluitel kunnen geven op de korte termijn.

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn / haar gedrag:

FASE 1:

- ❖ Een of meerdere pauzes binnen blijven
- ❖ Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- ❖ Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- ❖ Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt
- ❖ Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2:

- ❖ Een gesprek met de ouders/verzorgers, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders/verzorgers kan door school nadrukkelijk gevraagd worden om een einde aan het probleem te maken. De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3:

- ❖ Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

FASE 4:

- ❖ Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5:

- ❖ In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

☐	Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
☐	Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
☐	Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
☐	Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
☐	Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
☐	Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
☐	Sterke kanten van de leerling benadrukken
☐	Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
☐	Praten met de ouders /verzorgers van de gepeste leerling en eventueel de ouders/verzorgers van de pester(s)
☐	Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

☐	Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
☐	Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
☐	Excuses aan laten bieden
☐	In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
☐	Duidelijk maken dat pesten verboden is en dat we op een oplossingsgerichte manier willen werken aan het pesten, maar wanneer er geen verbetering we soms of straffen uit moeten delen.
☐	Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
☐	Contact tussen ouders/verzorgers en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
☐	Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
☐	Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

OORZAKEN VAN PESTGEDRAG KUNNEN ZIJN:

- ❖ Een problematische thuissituatie
- ❖ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- ❖ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- ❖ Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- ❖ Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

ADVIEZEN AAN OUDERS/VERZORGERS:

Ouders /verzorgers van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders/verzorgers van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders/verzorgers van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders/ verzorgers:

- a. Neem de ouders/ verzorgers van het gepeste kind serieus
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Dit PESTPROTOCOL heeft als doel:

“ Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Pestprotocol

